

Příběh Pramáti tlustic

Ročník 1936, váha asi 200 kg a výška kolem 2 metrů. Jak často říkám, na ženskou nic moc, ale pro tlustici jsou to parametry super. Pokud se mě někdo ptá, jakou že kytku mám nejvzácnější, šokuji ho odpovědí, že tlustici. Ovšem ne nějakou „halózkou“, ale Pramáti tlustic.

pro potěchu očí mnoha lidí, přemohly obchodně zdatnou paní. Padl také slib, že až budu tlustice vystavovat, pozvu ji. Nakonec souhlasila se sumou, za kterou se tehdy dalo koupit ojeté auto, a tlustice byly mé.

Stěhování však nebylo jednoduché. Tlustice rostly ve výloze několik desetiletí bez přesazení. Také se jim zcela rozpadaly dřevěné nádoby. Kromě toho byly nakloněny pod úhlem 45°, jak se táhly za jednostranným světlem. Samotné vyproštění tlustic z výlohy se neobešlo bez předběžného nařízkování, větvičky všeliké velikosti byly všude. Nakonec jsme tlustice přeci jen dostali do auta a zdárně dovezli do pronajatého skleníku v Základní škole Slovanské náměstí v Brně.

I vykládka se neobešla bez olámání mnoha větví, ale to nebylo vše. Řezání pokračovalo. Nakonec jsem odřezal osm vysokých beden malých výhonků, k tomu pět opravdu velkých větví, no a něco menších. Ty velké větve byly o velikosti tak třicetiletých tlustic, snad i starších. Bylo to kruté, leč nezbytné. Jinak by tlustice stále byly ve tvaru hustého krovu.

Z jedné tlustice, dnes zvané Pramáti tlustic, jsem udělal štíhlý a vysoký strom, jakousi dvoumetrovou mega bonsaj. Větvení klasické, nejdříve na dvě hlavní větve, ty se pak opět rozdvíjejí a dále je již větvení přirozeněji nepravidelné. Druhá tlustice vytvořila tvar kompaktního nepravidelného stromku. Je podstatně nižší. Nemohl jsem si moc vymýšlet, musel jsem respektovat, jak obě rostliny za desetiletí narostly.

Vyrobil jsem pro ně pevné čtvercové nádoby z impregnovaného dubového dřeva. Na dvou protilehlých stranách po dvou železných madlech, na druhých dvou stranách po dvou háčích. Do těch háků zasouváme železné tyče, na kterých tlustice nosíme jako faraona. Čtyři chlapi mají co dělat. Madla jsou jen na „jemnější“ manipulaci. Přeci jen dva metráky jsou dva metráky.

Mezitím na tlusticích zasychaly řezné rány. Přesazování do nových dubových nádob byl horor. Tlustice bylo třeba oproti

stávajícímu stavu povytáhnout o dva-
cet centimetrů a naklonit o těch 45° do
vzpřímené polohy. Od začátku mi bylo
jasné, že udělat z nich výstavní expo-
náty je běh na hodně dlouhou trať.
Musely zarůst živý a zpevnit se koře-
nový bal natolik, aby snesl převoz rost-
liny na výstavu.

Tlustice zabraly protektní místo na
prostředním stole ve vysokém skle-
niku na Slovaňáku. A nabíraly sil, ještě
více tloustly a radovaly se ze světla ze
všech stran. Tento přepych poznaly až
ve věku vpravdě důchodcovském. Sa-
mozřejmě každoročně bohatě kvetly.

Po pár letech je čekalo další stěho-
vání. To když se mi podařilo zmocnit se
zpustlé hájovny, budoucího to Ráje su-
kulentů v Lovčicích. Ale nejprve musel
stát skleník. Nakonec bylo ještě před
zimou 2002 kam Pramáti tlustic pře-
stěhovat a také se tak stalo. V Lovči-
cích má Pramáti tlustic spolu se svou
sestříčkou místočko v první lodi skle-
niku hned za kamny na dřevo. Každoro-
čně kvetou a tuto zimu tak mohutně,
že ani listy pomalu nebylo vidět.

Když jsem se před nemnoha lety po-
prvé rozhodl ukázat Pramáti tlustic
lidem, řekl jsem si, musíš splnit slib.
V rámci licitování ceny tlustic jsem pů-
vodní pěstitelce slíbil, že až je jednou
vystavím, nezapomenu a pozvu ji. Za-
celování jizev trvalo dlouho, ještě déle
nebylo výstavní místo, kam bych tu
dvoumetrákovou krásku dostal. Pa-
mětníci dávných výstav Pohádkových
krajinek ze sukulentů pamatují Kon-
gresové centrum se schodištěm toči-
tým a výtahem malým, ještě horší to
bylo ve škole na „Osmecu“ (dvě a půl
patra secesního domu bez výtahu).
A tak trvalo sedm let, než bylo možno
Pramáti tlustic vystavit. Poprvé to bylo
v Brně na Kotlance (Kulturní centrum
Brna – Lišně) v prosinci 2004. Několik
týdnů před výstavou jsem paní sháněl.
Nebylo to jednoduché, Telecom mezi
tím všechny telefony přechístoval. Na-
konec pátrání uspělo a já ani nemusel
trapně vysvětlovat pra-potomkům,
kdo jsem a co vlastně chci. Jaké však
bylo mé překvapení, když po pár za-
zvoneních telefon vzala má stará
známá. Slovo stará má v tomto pří-
padě dvoji význam, vždyť už v době,
kdy mi tlustice prodávala, jí bylo přes
osmdesát let. Nakonec na výstavu ne-
dorazila. Asi ji neměl kdo odvézt. Ale
ještě v roce 2007 jsme se v masné
stavili a s křehkou, leč velice vitální
stařenkou si popovídali. Ve výloze
rostly další tlustice, prý z kousků, co
se ulomily při stěhování těch původ-
ních.

Pramáti tlustic byla od té doby vý-
stavena několikrát. Speciálně kvůli
kvetoucím tlusticím dělám občas vý-
stavy v mrazivém zimním čase. I letos
byla ve Čtyřlístku prosincová výstava
zasvěcená právě tlusticím v čele po-
chopitelně s vlajkovou Pramáti tlustic.

Jaroslav Honc
Foto autor

Tuto obří tlustici sukulentaři pamětníci
pravděpodobně znají z masny jed-
noho městečka na Vysočině. Tam po
desítky let okupovala spolu se dvěma se-
stříčkami výlohu. Všechny tři zimu co zimu
bohatě kvetly a sukulentaři nejen z okolí se
sjížděli podívat se na tu nádhru. Coby van-
drující geofyzik jsem je tam také jednou ob-
jevil.

Někdy zjara 1997 mi zavolal bývalý ko-
lega, že jsou na prodej dvě obří tlustice, tu
třetí že už koupil sám. Zavola jsem tam, do-
mluvil se a za pár dní jsem už svisťel prona-
jatým nákladáčkem na Vysočinu.

Na „místě činu“ jsem se poprvé setkal
s pěstitelkou, která ty tlustice v roce 1936
sázela v rodinné masné. Popisovala, jak

tlustice přežily válku i znárodnění. Dále pra-
covala v bývalé rodinné masné coby
zaměstnanec a opečovávala je. Přišlo stáří
a s ním pomyšlení na důchod. Jenže přišel
také rok 1989 a možnost vrácení masny.
Tlustice na to nedoplatily, dále okupovaly
výlohu, která jim byla i přes své velké roz-
měry zoufale malá. Pak ale stáří dolehlo
a paní se rozhodla do důchodu opravdu ode-
jít a tlustice prodat. To už jí bylo kolem osm-
desáti, spíš přes osmdesát.

Mohl bych říci: Přijel jsem, viděl jsem,
koupil jsem. Ale nebylo to tak jednoduché.
Požadovaná suma byla ukrutná. Následova-
lo urputné smlouvání a teprve argumenty,
že tlustice si u mne ve skleníku budou žít
jako v bavlne a budou občas vystavovány